

ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО

Факультет іноземних мов

Кафедра германської і слов'янської філології та
зарубіжної літератури

ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему: **РЕАЛІЗАЦІЯ КАТЕГОРІЇ NOMINA AGENTIS У СУЧАСНІЙ
НІМЕЦЬКІЙ МОВІ: КОГНІТИВНИЙ АСПЕКТ**

Студентки 2 курсу групи МДН
Галузі знань 03. Гуманітарні науки

Спеціальності 035. Філологія (Германські мови і
літератури) (переклад включно) (англійська, німецька)
Пташник Анастасії Геннадіївни

Використання чужих ідей,
результатів і текстів мають
посилання на відповідне джерело

Науковий керівник: Мізін К. І.
доктор філологічних наук, професор

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Розширена шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Голова комісії _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

Члени комісії _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

(підпис) (ініціали, прізвище)

(підпис) (ініціали, прізвище)

м. Вінниця – 2018 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ СЛОВОТВІРНОЇ КАТЕГОРІЇ NOMINA AGENTIS У СУЧАСНІЙ НІМЕЦЬКІЙ МОВІ.....	8
1.1 Антропоцентризм як методологічна основа сучасної лінгвістики.....	8
1.2 Сучасні тенденції в теорії словотвору німецької мови.....	13
1.3 Поняття «модель» та питання словотвірного моделювання у сучасній лінгвістиці.....	18
1.4 Теоретичні проблеми статусу категорії «nomina agentis» у сучасній німецькій мові.....	27
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1.....	35
РОЗДІЛ 2. СЕМАНТИКО-КОГНІТИВНИЙ АСПЕКТ ІМЕННИКІВ КАТЕГОРІЇ NOMINA AGENTIS У СУЧАСНІЙ НІМЕЦЬКІЙ МОВІ.....	37
2.1 Структурно-семантичні ознаки іменників категорії «nomina agentis» у сучасній німецькій мові.....	37
2.2 Когнітивний аналіз семантики іменників «nomina agentis».....	42
2.2. Конотативно марковані іменники категорії «nomina agentis» у сучасній німецькій мові.....	52
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2.....	59
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	61
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	62
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ СЛОВНИКІВ.....	66

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Арнольд И. В. Стилистика современного английского языка (стилистика декодирования) / И.В. Арнольд. – М. : Просвещение, 1990. – 300 с.
2. Баранов А.Н., Добровольский Д.О. Постулаты когнитивной семантики / А.Н. Баранов, Д.О. Добровольский // Известия АН. Серия литературы и языка. – 1997. – Т. 56. – №1. – С. 11–21.

3. Барт Р. Основы семиологии / Р. Барт // Структурализм: «за и против» : сб. статей. – М. : Пути эволюции, 1975. – С. 158–159.
4. Бах А. История немецкого языка / А. Бах. – М.: Изд-во иностр. литературы, 1965. – 343 с.
5. Блумфилд Л. Язык / Л. Блумфилд ; пер. с англ. Е.С. Кубряковой и В.П. Мурат ; изд. 2-е, стереотип. – М. : Прогресс, 2002. – С. 156–164.
6. Болдырев Н.Н. Когнитивная семантика: Курс лекций по английской филологии / Н.Н. Болдырев. – Тамбов: ТГУ, 2001. – 123-125 С.
7. Болдырев Н.Н. Когнитивная семантика: Курс лекций по английской филологии / Н.Н. Болдырев. – Тамбов: ТГУ, 2001. – 123-125 С.
8. Вежбицкая А. Сравнение – Градация – Метафора // В кн. Теория метафоры : сб. / пер. с англ. [и др. яз.] / вступ. ст. и сост. Н. Д. Арутюновой. – М.: Прогресс, 1990. – 512 С.
9. Говердовский В.И. Феномен коннотации на денотативном уровне / В.И. Говердовский // Языковая практика и теория языка. – М. : МГУ, 1974. –Вип. 1. – 139–147 С.
10. Дэвидсон Д. Что означают метафоры // В кн. Теория метафоры : сб. / пер. с англ. [и др. яз.] / вступ. ст. и сост. Н. Д. Арутюновой. – М.: Прогресс, 1990. – 512 – 520 С.
11. Дэвидсон Д. Что означают метафоры // В кн. Теория метафоры : сб. / пер. с англ. [и др. яз.] / вступ. ст. и сост. Н. Д. Арутюновой. – М.: Прогресс, 1990. – 512-520 С.
12. Жаботинская С. А. Концептуальный анализ: типы фреймов // Вісник Черкаського університету. — Сер. Філологічні науки. — 1999. — Вип. 11. — 12 – 25 С.
13. Жинкин Н.И. Речь как проводник информации / Н.И. Жинкин. – М.: Политиздат, 1982. – 156 С.
14. Жлуктенко Ю.А. Лингвистические аспекты двуязычия /Ю.А.Жлуктенко. – К.: Вища школа, 1974. – 176 С.
15. Кійко С.В. Німецько-українська міжмовна омонімія : монографія / С.В. Кійко. – Чернівці : Родовід, 2014. – 434 С.

16. Ковбасюк Л. А. Сучасні лінгвістичні теорії: лекційні, практичні, самостійні модулі та тести: навч.-метод. посіб. / Л. А. Ковбасюк, Н. В. Романова. — Херсон: Вид-во ХДУ, 2008. — 96 С.
17. Краткая философская энциклопедия. – М.: Прогресс - Энциклопедия, 1994. – 574 С.
18. Кропотова Л.В. Многоаспектность лексической коннотации / Л.В. Кропотова. – Самара : Вятский государственный гуманитарный университет, 2009. – 772–776 С.
19. Кропотова Л.В. Многоаспектность лексической коннотации / Л.В. Кропотова. – Самара : Вятский государственный гуманитарный университет, 2009. – 772–776 С.
20. Кубрякова Е.С. Язык пространства и пространство языка (к постановке проблемы) / Е.С. Кубрякова // Изв. РАН – СРЯ – 1997. – № 3. – 22-31 С.
21. Кубрякова Е.С. Языковое сознание и языковая картина мира / Е.С. Кубрякова // Филология и культура. Материалы Международной конференции. – Ч. 1. – Тамбов, 1999. – 6-13 С.
22. Кубрякова Е.С. Языковое сознание и языковая картина мира / Е.С. Кубрякова // Филология и культура. Материалы Международной конференции. – Ч. 1. – Тамбов, 1999. – 6-13 С.
23. Лакофф Дж., Джонс М. Метафоры, которыми мы живем // Теория метафоры. — М. : Прогресс. — 1990. — 387–415 С.
24. Лук А.Н. Мышление и творчество / А.Н. Лук. – М.: Политиздат, 1976. – 144 с.
25. Позднякова Е.М. Nomina agentis как когнитивная категория / Е.М. Позднякова // Non multum, sed multa: Немного о многом. У когнитивных истоков современной терминологии: Сборник научных трудов в честь В.Ф. Новодрановой. - М.: Авторская академия, 2010. – С.133–142.
26. Попова З.Д., Стернин И.А. Язык и национальная картина мира / З.Д. Попова, И.А. Стернин. – Воронеж: «Истоки», 2002. – 59 С.
27. Стернин И.А. Проблемы анализа структуры значения слова / И.А. Стернин. – Воронеж : Изд-во Воронеж. гос. ун-та, 1979. – 156 С.

28. Словарь словообразовательных элементов немецкого языка (ССЭ) / Под рук. М. Д. Степановой. - М. .Русский язык, 1979
29. Филиппов А.В. К проблеме лексической коннотации / А.В. Филиппов // Вопросы языкознания. – 1978. – № 1. – 57–64 С.
30. Филлмор Ч. Фреймы и семантика понимания: Пер. с англ. // Новое в зарубежной лингвистике. – М. : Прогресс, 1988. – Вып. 23. – 52–92 С.
31. Штерн І. Б. Вибрані топіки та лексикон сучасної лінгвістики: Енцикл. словник для фахівців.– К.: Артек, 1998.– 336 С.
32. Adelung J.C. Grammatisch-kritisches Wörterbuch der hochdeutschen Mundart, mit beständiger Vergleichung der übrigen Mundarten, besonders aber der Oberdeutschen. Bd 1 -4.-Leipzig, 1793 – 1801
33. Barz I. Zur Wortbildungsaktivität als Eigenschaft primärer Lexeme // Beiträge zur Erforschung der deutschen Sprache.- 1987.- Bd.7.- 5-11 S.
34. Deutsches Wörterbuch von Jacob Grimm und Wilhelm Grimm.- Leipzig: Verlag von S. Hirzel, 1854 – 1961
35. Duden Das große Wörterbuch der deutschen Sprache in sechs Bänden.- Mannheim; Wien; Zürich: Dudenverlag, 1976
36. Erben J. Einführung in die deutsche Wortbildungslehre.- 3., neubearb. Auflage.- Berlin: Erich Schmidt, 1993,- 182 S.
37. Eysenck M. W. The Blackwell Dictionary of Cognitive Psychology. Cambridge, Massachusetts 02142, USA. (3 Parts), 1994. – 390 S.
38. Fleischer W., Barz I. Wortbildung der deutschen Gegenwartssprache (Unter Mitarbeit von Marianne Schröder) 2., durchgesehene und ergänzte Auflage. - Tübingen: Max Niemeyer, 1995. - 382 S.
39. Gardner H. Dem Denken auf der Spur. Der Weg der Kognitionswissenschaft. – Stuttgart, 1989. – 456 S.
40. Götze A. Die Namen der Finken // Bibliothek zur Historie der deutschen Studenten- und Schülersprache / Hrsg. Von H. Henne, G. Objatel.- Berlin; New York: Walter de Gruyter, 1984,- Bd 6,- 47-59 S.

41. Heyse J.C.A. Handwörterbuch der deutschen Sprache mit Hinsicht auf Rechtschreibung, Abstammung und Bildung, Biegung und Fügung der Wörter, sowie auf deren Sinnverwandschaft.- Magdeburg, 1833
42. Kertesz A. Sprache als Kognition – Sprache als Interaction. – Frankfurt a. M., 1995. – 101-136 S.
43. Krähe H., Meid W. Germanische Sprachwissenschaft III. Wortbildungslehre. - Berlin: Walter de Gruyter & Co, 1967. - 270 S.
44. Lang E. Semantische vs. Konzeptuelle Struktur. Unterscheidung und Überschneidung// M. Schwarz Kognitive Semantik/ Cognitive Semantics. Ergebnisse, Probleme, Perspektiven. – Tübingen (Tübringer Beiträge zur Linguistik 395), 1994. – 125-40 S.
45. Lexer M. Mittelhochdeutsches Taschenwörterbuch.- Stuttgart: Wissenschaftliche Verlagsgesellschaft, 1992
46. Öhmann E. Zum sprachlichen Einfluß Italiens auf Deutschland. XV. Nachlese // Neuphilologische Mitteilungen.- 1956,- Bd. 57. H. 3-4,- 103-117 S.
47. Paul H. Deutsche Grammatik. Teil V: Wortbildungslehre.- Tübingen: Max Niemeyer, 1968.-140 S.
48. Pfeifer W. Etymologisches Wörterbuch des Deutschen.-München: Deutscher TaschenbuchVerlag, 1997
49. Polenz von P. Deutsche Sprachgeschichte vom Spätmittelalter bis zur Gegenwart-Band II.- Berlin; New York: Walter de Gruyter, 1994,- 450 S.
50. Schmidt W. Deutsche Sprachkunde.- Berlin: Volk und Wissen, 1985,- 600 S.
51. Schwarz E. Kurze deutsche Wortgeschichte.- Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 1967,-242 S.
52. Schwarz M. Einführung in die Kognitive Linguistik. – Tübingen (UTB 1636), 1996. – 238 S.
53. Thagard P. Kognitionswissenschaft. Ein Lehrbuch. – Stuttgart, 1999. – 209-225 S.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ СЛОВНИКІВ

54. Der kleine Wahrig. Wörterbuch der deutschen Sprache / [neu hrsg. von Dr. R. Wahrig-Burfeind mit einem «Lexikon der deutschen Sprachlehre»]. – Gütersloh : Berstelsmann Lexikon Verlag GmbH, 1997. – 1152 S.
55. Duden7. Das große Wörterbuch der deutschen Sprache in 6 Bänden / [hrsg. von G. Drosdowski]. – 2., völlig neu bearb. u. erw. Aufl. – Mannheim ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 1989. – Bd. 7. : Etymologie. – 842 S.
56. Duden 8. Das große Wörterbuch der deutschen Sprache in 8 Bänden / [hrsg. von G. Drosdowski]. – 2., völlig neu bearb. u. erw. Aufl. – Mannheim ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 1989. – Bd. 8. : Das Synonymwörterbuch. – 857 S.
57. Duden11. Das Standardwerk zur deutschen Sprache in 12 Bänden / [hrsg. von G. Drosdowski]. – Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich : Dudenverlag, 1992. – Bd. 11. : Redewendungen und sprichwörtliche Redensarten. – 864 S.